

Subventionering av hormonfria
preventivmedel. *Motion av Elin Bååth*
(Fi)

Innehåll

- Regionstyrelsens förslag 2016-06-16, § 159
- Motion 2015-09-07
- Ledningskontoret 2016-05-18

Rs § 159

Au § 169

Motion. Subventionering av hormonfria preventivmedel

RS 2015/541

- Ledningskontoret 2016-05-18

Regionstyrelsens förslag till beslut i fullmäktige

- Motionen avslås.

Elin Bååth (F!), har lämnat motion till regionstyrelsen angående Subventionering av hormonfria preventivmedel.

Elin Bååth yrkar i sin motion på:

- Att flera hormonfria preventivmedel subventioneras.
- Pessar och kopparspiral görs kostnadsfria för alla som behöver, oavsett ålder.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden. De bedömer att det idag finns hormonfria preventivmedel till en förhållandevis låg kostnad och föreslår avslag på motionen.

Ledningskontorets bedömning är att Region Gotland i nuläget inte kan öka subventionering av preventivmedel, utifrån aktuell ekonomisk situation. Det nationella kunskapsläget kring miljöpåverkan av hormonella preventivmedel och nationella styrning inom området bör bevakas. Förslagsvis beaktas det i samband med framtida revidering av hälso- och sjukvårdsnämndens handlingsplan för miljöarbete.

Ledningskontoret delar hälso- och sjukvårdsnämndens bedömning att föreslå regionfullmäktige att avslå motionen.

Justerande:	Utdragsbestyrkande:

Motion: Subventionering av hormonfria preventivmedel

Till: Regionfullmäktige Gotland

Helt grundläggande för sexuell hälsa hos personer med livmoder är möjligheten att skydda sig mot oönskade graviditeter. Gotland hade länge den högsta abortfrekvensen i hela Sverige, men sedan ett maxbelopp på 100 kronor per år för preventivmedel för kvinnor under 26 år infördes maj 2014 har antalet aborter på ön nästan halverats. Sambandet mellan kostnad för preventivmedel och aborter styrks genom att samma effekt står att finna i andra landsting.

Majoriteten preventivmedel som subventioneras på Gotland idag är dock hormonella. Hormonella preventivmedel har många biverkningar som värk, depression och minskad sexuell lust. Kombinerande p-piller innebär dessutom risk för blodpropp. Så många mår dåligt i samband med hormonella preventivmedel att Karolinska universitetssjukhuset nu genomför en studie kring detta.

Hormonella preventivmedel har också en negativ miljöpåverkan eftersom syntetiska hormoner följer med avloppsvattnet ut i miljön och blir kvar under lång tid. Hormonrester från preventivmedel har visat sig ge förändrad anatomi och nedsatt fertilitet hos fiskar och groddjur som lever i närheten av reningsverk. Eftersom syntetiska hormoner bryts ner väldigt långsamt kan det även finnas ännu oupptäckta långtidseffekter på miljön.

Det finns en hel del hormonfria alternativ som pessar, kopparspiral, p-dator och kondom - de flesta är på Gotland betydligt dyrare än de subventionerade hormonella preventivmedlen. Detta kan jämföras med exempelvis Stockholms landsting, där både pessar och kopparspiral är gratis för alla kvinnor, oavsett ålder.

Människor med livmoder måste ha samma rätt till hälsa som andra. Det kräver möjligheten att - oavsett ekonomisk situation - skydda sig mot oönskade graviditeter, på ett sätt som är så skonsamt och passande för individens kropp som möjligt.

Feministiskt initiativ yrkar att:

- Att flera hormonfria preventivmedel subventioneras
- Pessar och kopparspiral görs kostnadsfria för alla som behöver, oavsett ålder.

För Feministiskt initiativ Gotland
Elin Bååth

Visby 13/8 2015

Regionstyrelsen

Motion. Subventionering av hormonfria preventivmedel

Förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Motionen avslås.

Bakgrund

Elin Bååth, Feministiskt initiativ har lämnat motion till regionstyrelsen angående ”Subventionering av hormonfria preventivmedel”.

Elin Bååth yrkar i sin motion på:

- Att flera hormonfria preventivmedel subventioneras
- Pessar och kopparspiral görs kostnadsfria för alla som behöver, oavsett ålder.

Beredning

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden. De bedömer att det idag finns hormonfria preventivmedel till en förhållandevis låg kostnad och föreslår avslag på motionen.

Bedömning

Utöver hälso- och sjukvårdens yttrande har ledningskontoret uppmärksammat miljöaspekten. En strategi i miljöprogrammet är att Region Gotland ska öka kunskapen om konsumtionens miljöpåverkan och öka viljan att göra miljö- och klimatsmarta val. Subvention av hormonfria preventivmedel skulle kunna vara ett sätt att styra konsumtionen, i enlighet med intentionen i motionen. Utifrån mål i nuvarande ekonomiska situation bedöms det inte möjligt att genomföra ökad subvention av preventivmedel. Här påverkar miljömål och ekonomiska mål varandra.

Nationellt har läkemedelsverket i rekommendationer för antikonception (skydd mot oönskad graviditet) uppmärksammat hormonella preventivmedels påverkan på miljön men har inte valt att styra rekommendationer om val av preventivmedel utifrån detta.

Hälso- och sjukvårdsnämnden antog 2016-03-23, HSN § 198, handlingsplan för miljöarbete, där fokus finns för att minska miljöpåverkan av vissa utvalda läkemedel. I planen har inte hormonella preventivmedel prioriterats för detta arbete.

Ledningskontorets bedömning är att Region Gotland i nuläget inte kan öka subventionering av preventivmedel, utifrån aktuell ekonomisk situation. Det nationella kunskapsläget kring miljöpåverkan av hormonella preventivmedel och nationella styrning inom området bör bevakas. Förslagsvis beaktas det i samband med framtida revidering av hälso- och sjukvårdsnämndens handlingsplan för miljöarbete.

Ledningskontoret delar hälso- och sjukvårdsnämndens bedömning att föreslå regionfullmäktige att avslå motionen.

Beslutsunderlag

Motion. Subventionering av hormonfria preventivmedel 2015-09-07

HSN § 195 Motion angående subventionering av hormonfria preventivmedel
2016-03-23

Ledningskontoret

Peter Lindvall
Regiondirektör

Skickas till

HSN

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör

Thomas Kunze, chefläkare i hälso- och sjukvården